

OBSAH.

	Str.
Úvodní slovo	3

I.

Pole sociální politiky.

1. Pojem sociální otázky a politiky. 2. Příznaky sociální krise. 3. Sociální otázka není jednotnou. 4. Sociální otázku nelze zaměňovat s otázkou dělnickou. 5. Národo-hospodářská stránka otázky sociální. 6. Otázka sociální jest otázkou rozumu a svědomí; 7. jest otázkou společenskou; 8. jest otázkou právní. 9. Souvisí s otázkou politické moci a jest 10. otázkou ethickou a mravní. 11. Hospodářské poměry doléhají neblaze na zdraví lidské, které jest ohroženo morem alkoholu a otravným vředem prostituce. 12. Kulturní povaha sociální otázky. 13. Sociální otázka jest otázkou náboženskou. 14. Rozdíl mezi starým křesťanským a novým moderním názorem světovým	31
15. Všeobecné příčiny sociální otázky jsou: a) Pozměněný způsob výroby následkem pokroku moderní techniky. b) Falešný světový názor životní. c) Pochybená státní politika národo-hospodářská	35
16. Stručné dějiny vývoje sociální otázky od dob protestantské reformace	38
17. Nutnost sociálních oprav vyžadují napjaté národo-hospodářské, náboženské i mravní poměry dnešní společnosti	41

II.

Povolaní činitelé k sociální politice.

18. Zájem pro sociální politiku. 19. V sociální politice součinnost moci státní, správy obecní, zaměstnavatelů, církve, rodiny, školy, interesovaných jednotlivců, zvláštních spolků	44
20. Sociální politika státní zasahuje přímo i nepřímo ke zhojení společenské krise	48
21. Kommunální politika	52
22. Úkol zaměstnavatelů v sociální politice jeví se blahodárným nejenom ve prospěch dělnictva, nýbrž i v zájmu samých zaměstnavatelů	55

23. Účast církve v sociální politice jest odůvodněna ethickou povahou sociální otázky. 24. Církev katolická působí svými orgány, biskupy a kněžími, jichž mimořádná pastýřská péče o duši provádí se na poli sociálním. 25. Zásluhy řeholního i světského duchovenstva na poli veřejného života. 27. Klerus nesmí se báti výtky klerikalismu. 28. Pravý přítel lidu a uvědomělí katolíci vyžadují součinnosti kleru na poli sociálním. 29. Politika křesťanská přivede lid zpět do chrámu	70
30. Činnost intelligence v sociální politice směruje ku vyrovnaní nápadného rozdílu ve vzdělanosti společenských tříd. 31. Sociální výchova lidu na zásadách náboženských. 32. Návod lidu k slušné a ušlechtilé zábavě	75
Vztah rodiny k sociální politice. 33. Rodina jest nejpůsobivější školou vzdělanosti. 34. Základem rodiny jest spořádaný svazek manželský. 35. Úkoly rodiny v sociální reformě spočívají v náležité výchově dítka. 36. Matka duší rodiny a nejlepší vychovatelkou dítka. 37. Pochybená výchova dětí v lepších rodinách	81
Návod k sociální politice ve škole obecné. 38. Škola musí v duši svého chovance buditi zájem pro sociální politiku, 39. náležitou přípravou chovance pro život	91
Denní tisk ve sluzebách sociální politiky. 40. Ohromný rozmach časopisectva. 41. Civilisační úkol denního tisku. 42. Temné stránky tisku zvrhlého a zaprodaného. 43. Zlo tiskem spáchané dá se opět nejlépe dobrým tiskem vyhubiti. Rozvoj katolického časopisectva	100
Úkol organisovaných činitelů v sociální politice. 44. Odůvodnění associační snahy k cílům mravně dovoleným. 45. Organisace charitativní činnosti. 46. Organisace boje proti prostitutci. 47. Významná úloha náboženství v pohlavní mravouce. 48. Úkol vzdělavacích spolků v sociální výchově lidové vůbec a katolických spolků zvlášť	117
Váha svépomoci v sociální politice. 49. Svépomoc velikou mravní silou v sociální politice. 50. Sociálně demokratická strana přílišným poručníkováním ubíjí samostatnost jednotlivců. 51. V opravě jednotlivce klíč opravy sociální	123
Organisace svépomoci. 52. Zemědělská společenstva zadržují postupující úpadek stavu rolnického. 53. Střednímu stavu výrobnímu společenské konsumy usnadňují životní podmínky. 54. Dělnické odborové spolky ochranou proti bezohlednému vykořistování	136
Kněz v sociální politice. 55. Význam působnosti kněze v nynější době. 56. Pomůcky k sociální výchově duchovenstva. 57. Účast kleru ve spolcích ku zvýšení blahobytu lidového	145

III.

Předmět sociální politiky.

Nejbližší cíle sociálních oprav. 58. Jádrem sociální politiky udržení středních stavů společenských v po-
stavení života schopném. 59. Střední stavy tvoří úroveň
civilisace a vyplňují propast mezi bohatými třídami a
chudinou. 60. Sociální politika má podporovati klidný
vývoj hospodářských poměrů 151

Péče o chudé. 61. Chudinství důležitým odvětvím so-
ciální politiky. 62. Liberalismus neuznává veřejnou péči
o chudé za povinnost státní. 63. Hlavním cílem chudinské
péče jest, aby chudé učinila hospodářsky samostatnými.
64. Organisovaná veřejná péče dle historického vývinu a
dle zákona spočívá na obecním zřízení za součinnosti
církve a soukromé dobročinnosti. 164

Veřejné zdravotnictví. 65. Pojem veřejného zdra-
votnictví a sociálních chorob. 66. Tuberkulosa. 67. Otázka
bytová. 68. Pomocná akce proti nouzi bytové. 69. Boj
proti alkoholismu. 70. Příčiny alkoholového společen-
ského zla. 71. Následky alkoholismu. 72. Prostředky ku
potřeni moru alkoholového 185

Ochrana dělníka.

73. Rozmach národního hospodářství. 74. Nesrovnalosti
mezi materielní kulturou a osobním blahem jednotlivce.
75. Soukromoprávní povaha pracovní mzdy škodou děl-
níka. 76. Nepříznivý hospodářský stav dělnictva jeví se
chorobami, 77. četnými úrazy, 78. dlouhou pracovní do-
bou, 79. nedostatečnou mzdou, 80. bezradostnou prací.
81. Bídné poměry společenské dělnictva. 82. Neblahý
nábožensko-mravní stav dělnictva. 83. Obrat v rozvoji
dělnické otázky k lepšímu. 84. Světové hnutí sociální. 85.
Stávky a výluky. 86. Nástin pomocných prostředků v re-
formě dělnické otázky. 203

A. Úkoly ochranného dělnického zákonodárství. 87. Dějiny ochranného zákonodárství. 88. Mezinárodní
povaha jeho. 89. Ochrana života a zdraví dělníkova. 90.
Hygiena průmyslová. 91. Živnostenští inspektori. 92. Spra-
vedlivá mzda. 93. Podíl na čistém zisku. 94. Zkrácení
pracovní doby. 95. Nedělní a sváteční klid. 213

B. Zajištění stálého důchodu dělníkovi. 96. Vý-
plata mzdy. 97. Tovární výroby. 98. Komory dělnické.
99. Pojem sociálních pojištění. 100. Přehled pojištění ne-
mocenského ve všech zemích evropských. 101. Přehled
úrazového pojištění v Evropě. 102. Přehled invalidního a
starobního pojištění ve státech evropských. 103. Osnova
k sociálnímu pojištění v Rakousku. Obsahuje: 104. Ne-
mocenské pojištění, 105. úrazové, 106. invalidní a sta-
robní. 107. Pojištění proti nezaměstnanosti. 228

C. Zvýšení blahobytu dělnictva. 108. Různé způsoby blahodárných opatření. 109. Reforma rodinného života dělníkova	231
---	-----

Ochrana ženy.

110. Vývoj moderní ženské otázky. 111. Hmotné a mravní utrpení ženy. 112. Důležitost a dosah ženské otázky. 113. Různá hlediska v ženské otázce. 114 Názor katolické církve na hodnotu ženy. 115. Snížení ženy reformací. 116. Poroba ženy v pohanství. 117. Žena křesťanstvím povznesena	246
Ochrana dělnice. 118. Přehled výdělečné ženské práce. 119. Utrpení ženy na poli výrobním. 120. Nejbližší cíle ochrany dělnic. 121. Další cíle zákonité ochrany práce ženské. 122. Vhodné prostředky k ochraně ženy na poli hospodářském.	264

Sociální a politická práva žen. 123. Sociální a politické uvědomění ženy. 124. Různé odvětví sociální činnosti ženy. 125. Požadavek vyššího vzdělání. 126. Různé názory o politických právech ženy. 127. Žena v kruhu rodinném	273
---	-----

Ochrana dítěte.

Opouštěnost a zkáza mládeže. 128. Jubilejní vladařský rok ve prospěch dítěte v Rakousku. 129. Útrapy dětí na poli výrobním. 130. Časové choroby dítěte. 131. Zlé nakládání s dětmi. 132. Svádění dítěte k zaměstnání neopočestnému. 133. Vzrůst mladistvých zločinců v Evropě. 134. Nezletilí zločinci v Rakousku.	287
---	-----

Ochranné prostředky. 135. Státní péče o dítě. 136. Ochrana novorozence. 137. Polévkové školní ústavy. 138. Mravní výchova školní mládeže. 139. Společenská výchova nezletilé mládeže. 140. Boj proti pornografii. 141. Právní ochrana dítěte. 142. Reforma trestního práva pro nezletilé. 143. Ochrana dítěte před vykořisťováním na poli výdělečném. 144. Zemská péče o dítě v Čechách. 145. Soukromá péče o dítě v Čechách. 146. Péče duchovenstva o zanedbanou mládež.	305
--	-----

IV.

Myšlenkový základ spravedlivé sociální politiky.

147. Zištný pud uveden v náležité meze. 148. Neúspěchy politiky českých stran zaviněny pochybeným stanoviskem k nábožensko-mravním zásadám. 149. Ideový základ katolické sociální politiky. 150. Program strany katolického lidu v Čechách z 1906.	316
Obsah	320

Opravy: Na str. 113. místo „Záštita“ čti „Ochrana“, místo v Sobci čti Sobči.

Na str. 118. místo determinismus čti determinismus.